

Vlaams
Parlement

ingediend op **192** (2014-2015) – Nr. 1
5 januari 2015 (2014-2015)

Syntheseverslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur,
Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn
uitgebracht door Lode Ceyssens

over de actuele aandachtspunten in het kader
van de instandhoudingsdoelstellingen en de
Programmatistische Aanpak Stikstof

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts.

Vaste leden:

de heren Piet De Bruyn, Andries Gryffroy, Bart Nevens, Axel Ronse, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele;

de heren Robrecht Bothuyne, Lode Ceyssens, de dames Tinne Rombouts, Valerie Taeldeman;

de dames Gwenny De Vroe, Lydia Peeters;

de heer Rob Beenders, mevrouw Ingrid Lieten;

de heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde.

Plaatsvervangers:

de heer Jelle Engelbosch, mevrouw Sofie Joosen, de heren Jos Lantmeeters, Jan Peumans, de dames Grete Remen, Sabine Vermeulen;

mevrouw Sonja Claes, de heren Jos De Meyer, Bart Dochy, mevrouw Katrien Partyka;

de heren Mathias De Clercq, Willem-Frederik Schiltz;

mevrouw Els Robeyns, de heer Bruno Tobback;

de heer Johan Danen.

Toegevoegde leden:

de heer Stefaan Sintobin.

INHOUD

1. Toelichting door minister Joke Schauvliege.....	4
2. Bespreking	5
Gebruikte afkortingen	8

Op 2 december 2014 organiseerde de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn een hoorzitting en een gedachtewisseling over de actuele aandachtspunten in het kader van de instandhoudingsdoelstellingen en de Programmatische Aanpak Stikstof.

Tijdens de hoorzitting kwamen aan bod:

- mevrouw Marleen Evenepoel, administrateur-generaal van het Agentschap voor Natuur en Bos;
- mevrouw Hilde Van Leirsberghe, diensthoofd projectondersteuning, en de heer Geert Rogiers, ir. dienst Projectondersteuning, van de Vlaamse Landmaatschappij;
- de heer Wim Van Gils, diensthoofd Beleid Natuurpunt, en de heer Erik Grietens, beleidsmedewerker Integraal ruimtebeheer Bond Beter Leefmilieu, namens de natuur- en milieuorganisaties;
- de heer Piet Vanthemsche, voorzitter Boerenbond, en de heer Hendrik Vandamme, voorzitter Algemeen Boerensyndicaat, namens de landbouworganisaties.

Na de hoorzitting wisselden de commissieleden over het onderwerp van gedachten met mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw.

1. Toelichting door minister Joke Schauvliege

Minister *Joke Schauvliege* beklemtoont dat het belangrijk is dat alle aspecten van de beslissing van de Vlaamse Regering van 23 april 2014 worden uitgevoerd. Dat vertaalt zich ook in een engagement dat is opgenomen in het regeerakkoord.

In december 2014 legt de minister de herstructureringsnota voor aan de Vlaamse Regering. Daarin worden alle instrumenten en de indicatoren van de bedragen opgenomen. Dat is een belangrijke stap in de uitvoering van de beslissing van 23 april 2014.

In de herstructureringsnota zal staan welke instrumenten er als flankerend beleid kunnen worden ingezet en welke budgettaire inzet daarvoor nodig is. Het zullen vorken zijn en geen vaste bedragen, omdat het nodige budget afhangt van het aantal bedrijven dat op een maatregel ingaat en hoeveel bedrijven nog willen wachten op bepaalde beslissingen, schetst de minister.

Er is een scenario als alle bedrijven op hetzelfde moment vrijwillig willen stoppen en uitbetaald willen worden. Naast dat scenario staat een bedrag. Er zijn tal van scenario's/combinatiemogelijkheden mogelijk, bijvoorbeeld waarin een aantal bedrijven wil stoppen en een aantal andere verplaatst wil worden of voor reconversie kiest. Afhankelijk van de maatregel die uiteindelijk door elk individueel bedrijf zal worden gekozen, zal er meer of minder budget nodig zijn. Binnen de vork zullen de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement hun verantwoordelijkheid moeten nemen voor het flankerend beleid, stelt de minister.

De minister beseft dat de verzonden brieven hard aankomen bij de ontvangers en geen rechtszekerheid bieden. Het was evenwel belangrijk om iets te laten weten aan de getroffen bedrijven. Er is ook afgesproken dat de zwaarst getroffen bedrijven individueel worden bezocht door de VLM. Iedereen beseft dat dit bijzonder ingrijpend is en heel wat overleg vraagt. Het moet omzichtig worden aangepakt. Rekening houdend met de parameters, wordt geprobeerd om iedereen zo snel mogelijk rechtszekerheid te bieden, stelt de minister.

Geen enkele lopende vergunning kan in de problemen komen, merkt de minister op. Ze wil zo snel mogelijk voor rechtszekerheid zorgen. Daarom werden een aantal afspraken gemaakt over een strikte timing.

De minister merkt ook op dat in de PAS niet alleen naar landbouw wordt gekeken, maar het geheel in ogenschouw wordt genomen. Er wordt zowel bron- als gebiedsgericht gewerkt. Dus ook de impact van mobiliteit en andere actoren wordt bekeken, en de brongerichte en algemene impact wordt in kaart gebracht. Er is een werkgroep herstelbeleid samengesteld, die uitzoekt hoe ter hoogte van de habitats herstelmaatregelen genomen kunnen worden. Ook de financiering wordt daaraan gekoppeld, benadrukt minister Schauvliege.

De extra 5 miljoen euro komt niet uit het natuur- of landbouwbudget, maakt de minister duidelijk. Het gaat om extra middelen die vrijgemaakt zijn en die specifiek zijn ingeschreven voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen en het flankerend beleid.

Het is volgens de minister duidelijk dat 5 miljoen euro niet zal volstaan. Op termijn zullen de budgetten moeten worden ingepland. De 5 miljoen euro is een voorlopig bedrag dat extra is ingeschreven in de begroting 2015, waarvan de minister hoopt dat het door het parlement zal worden goedgekeurd. Het is een start om al een aantal zaken te kunnen financieren, maar op termijn zullen bijkomende middelen ter beschikking moeten zijn, maar daarover buigt de Vlaamse Regering zich dus nog in de loop van december 2014.

In de beslissing van 23 april 2014 werd een richtbedrag genoemd waarvan door de Vlaamse Regering kennis werd genomen. Tegenover de 15 rode bedrijven waarvan de vergunning eindigt voor 2019 werd het bedrag van 21 miljoen euro geplaatst, besluit minister Schauvliege.

2. Bespreking

De heer *Stefaan Sintobin* verwijst naar mogelijke juridische stappen van landbouwers tegen de codering van hun bedrijf in de ontvangen brieven. Welke impact kunnen deze procedures hebben op het project?

Volgens minister *Joke Schauvliege* hangen de gevolgen natuurlijk af van de aard van de juridische stappen. Als het gaat over het proces, is een impact mogelijk, maar het kan ook gaan over een individuele vergunningssituatie.

De heer *Stefaan Sintobin* stelt dat de wijziging van het Natuurdecreet op het einde van de vorige legislatuur op de valreep is goedgekeurd en in sneltempo door het parlement werd gejaagd. Het was volgens het lid dan ook te verwachten dat er achteraf vragen zouden komen. Vandaag wordt het bewijs geleverd dat het beter was om eerst de discussie te voeren en pas later het decreet goed te keuren, stelt de heer Sintobin.

Minister *Joke Schauvliege* weerlegt de bewering dat er snel beslissingen zijn genomen op het einde van de vorige legislatuur. Er is meer dan vijf jaar overleg aan voorafgegaan met alle actoren. Het parlement heeft bepalingen goedgekeurd en decretale wijzigingen aangebracht. Maar heel belangrijk is volgens de minister ook dat de Vlaamse Regering op 23 april 2014 een beslissing heeft genomen over de instandhoudingsdoelstellingen. Het gaat niet alleen over de uitvoering van de IHD's, maar ook over het flankerend beleid. Alles moet in samenhang worden uitgevoerd en dat is ook in het regeerakkoord hernomen, aldus de minister. Alle partijen die deel uitmaken van de meerderheid, hebben zich daar volledig achter geschaard. Er is een groot politiek draagvlak om in flankerend beleid te voorzien en daar de nodige middelen voor uit te trekken, stelt minister Schauvliege.

De heer *Axel Ronse* stelt vast dat de landbouwbedrijven zijn aangeschreven, maar vraagt of er ook niet-landbouwbedrijven zijn aangeschreven.

Minister *Joke Schauvliege* antwoordt dat in samenspraak met verschillende organisaties de uitdrukkelijke keuze werd gemaakt om in eerste instantie voor de ergst getroffen sectoren een flankerend beleid uit te werken. Als andere bedrijven worden getroffen door de maatregelen, moet vanzelfsprekend ook voor die bedrijven een flankerend beleid worden uitgetekend en dat kan gelijkaardig zijn. Die opdracht heeft de VLM niet gekregen. Ook andere sectoren worden getroffen, maar de impact op de landbouwbedrijven is erg groot. Ook het werken met de kleurcodes is in onderling overleg beslist.

De heer *Stefaan Sintobin* verwijst naar een mogelijke eis tot terugbetaling van de VLIF-steun aan sommige bedrijven. Hij vraagt zich af of daar wordt op ingegaan. En als het gebeurt, hoe kan dat worden afgedwongen bij bedrijven die geen vergunning meer krijgen? Welke beslissingen worden in dat kader genomen?

Minister *Joke Schauvliege* bevestigt dat de VLIF-reglementering strikt bepaalt dat de steun moet worden terugbetaald. De minister beseft de moeilijke situatie en zoekt naar een oplossing. Er wordt bekeken wat de mogelijkheden zijn, maar het principe is vastgelegd.

Volgens de minister zal in de schoot van de regering worden beslist over de middelen en over het flankerend beleid. Maar de heer *Stefaan Sintobin* stelt dat de betrokkenen die een brief in de bus kregen, daar niet mee gebaat zijn. De landbouwers zijn enkel geïnteresseerd in een antwoord op de vraag of ze hun bedrijf en hun levenswerk kunnen voortzetten, en zo niet, wat daar dan tegenover staat.

Het is aan de Vlaamse overheid om een antwoord te geven. Hij voegt eraan toe dat veel oranje en rode bedrijven jonge, dynamische en perfect gestructureerde bedrijven zijn van jonge starters. Het gaat om mensen die investeren in hun bedrijf, maar het bericht krijgen dat hun bedrijf waarschijnlijk niet meer vergund zal worden. Ze wachten op een antwoord op de vraag wat ze moeten doen: stilstaan, investeren of niet investeren. Het is geen goede manier van werken van de overheid. De landbouwsector heeft trouwens de afgelopen jaren al heel wat klappen geïncasseerd, stelt het lid.

Minister *Joke Schauvliege* beklemtoont dat de beslissing over de afbakening van de Natura 2000-gebieden al heel lang geleden genomen werd. Al jaren wordt geprobeerd om er een zo goed mogelijke oplossing aan te bieden. Niets doen was geen oplossing, want dan zouden er nog veel meer bedrijven met problemen te maken krijgen, want ze zouden geen vergunning meer krijgen. De overheid probeert ervoor te zorgen dat zo veel mogelijk bedrijven kunnen blijven functioneren.

Voor een aantal bedrijven zal dat niet lukken en moet een goed flankerend beleid worden uitgewerkt. Precies dat is de bedoeling van de hele constructie: zoveel mogelijk bedrijven de mogelijkheid geven om een toekomst te hebben op de plaats waar ze zich nu bevinden. Dat is de bezorgdheid van de Vlaamse Regering, merkt de minister op. De hele constructie werd opgezet om de instandhoudingsdoelstellingen te halen en te proberen om zoveel mogelijk bedrijven de mogelijkheid te geven om daarnaast hun activiteit te ontplooiën. Het is niet door de constructie dat de problemen opduiken, beklemtoont de minister. Een aantal bedrijven zal het slachtoffer zijn en voor die bedrijven worden oplossingen bedacht en rechtszekerheid geboden. Het is fout om de zaak om te draaien en te stellen dat de bedrijven in de problemen komen door de constructie, beklemtoont minister Schauvliege.

De heer *Michel Doomst* wil graag horen hoe de lokale besturen effectief kunnen worden betrokken. Hij vraagt om een brief met de stand van zaken, want hij wil niet lijdzaam toezien dat bedrijven over de kop gaan.

De heer *Bart Nevens* wil van de minister weten wat zij nog van plan is richting gemeente- en provinciebesturen, om te vermijden dat nog meer mensen in hun ongeluk lopen. Het lid heeft vernomen dat bij ANB wordt gezegd dat er geen machtigingen meer worden afgeleverd omdat er misschien een decreetswijziging komt tegen half 2015. Hierdoor worden heel veel zaken on hold gezet terwijl mensen al bepaalde engagementen genomen hebben, meent het lid. Ook de notarissen weten niet hoe ze moeten handelen. Het is in functie van de instandhoudingsdoelstellingen belangrijk om te vermijden dat nog meer mensen nadelen ondervinden, stelt het lid.

Lokale besturen worden betrokken bij het gebiedsgericht overleg, licht minister *Joke Schauvliege* toe, maar ook bij de opmaak van de managementplannen. In de omzendbrief zal ook staan hoe lokale besturen moeten omgaan met vragen naar een vergunning of uitbreiding. Uiteraard kunnen de lokale besturen ook heel wat initiatieven nemen om de doelen te bereiken, maakt de minister duidelijk. Gemeenten en provincies kunnen op de gronden in eigendom, zoals de natuurorganisaties doen, inspanningen leveren om de instandhoudingsdoelen te halen.

Tinne ROMBOUTS,
voorzitter

Lode CEYSSENS,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
IHD	instandhoudingsdoelstelling
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof
VLIF	Vlaams Landbouwinvesteringsfonds
VLM	Vlaamse Landmaatschappij